

ALGEMENE LEDENVERGADERING 23 april 2022

5. Bestuurlijke veranderingen

Aanleiding

Het bestuur van De Hollandsche Molen heeft in 2021 de structuur en governance van de vereniging onder de loep genomen. Specifiek heeft zij zich gericht op de verhouding Bestuur – Directie/Werkorganisatie – Vereniging.

Het huidige bestuur ervaart uitdagingen in het optimaal invulling geven aan haar taken en verantwoordelijkheden. Het in werking treden van de nieuwe Wet Bestuur en Toezicht Rechtspersonen waarin de verantwoordelijkheden binnen verenigingen aangescherpt worden, vormde een verdere aanleiding om de huidige governance te evalueren.

De Hollandsche Molen is continu in beweging. Zo zijn afgelopen jaren het Molenfonds opgericht, wordt ingezet op grotere zichtbaarheid van de vereniging en werkt de vereniging toe naar haar 100-jarig jubileum. Daarnaast bleven werkzaamheden als belangenbehartiging, advisering, het ondersteunen van het netwerk en educatie bestaan. Het werkveld van De Hollandsche Molen is breed en dynamisch.

De verhouding Bestuur-Directie/Werkorganisatie-Vereniging is echter niet mee geëvolueerd. Het bestuur concludeert dat het huidige bestuursmodel, de statuten en reglementen niet meer aansluiten bij de activiteiten, omvang en ambities van De Hollandsche Molen. Naar het oordeel van het bestuur zijn verantwoordelijkheden onvoldoende helder en niet op de juiste plek belegd, is het afleggen van verantwoording te complex en is het bestuur op haar beurt te ver verwijderd van de praktijk van alledag. De juridische structuur dient dus een aanpassing.

Het bestuur stelt daarom een verandering voor. Die wordt gevat in nieuwe statuten. De bestaande statuten en directiereglement worden daarmee vervangen.

In deze notitie licht het bestuur de belangrijkste voorgestelde wijzigingen toe en beschrijft zij het proces voor bespreking en besluitvorming. Het doel is om rond de zomer in 2022 op de ALV te besluiten tot deze statutenwijziging. Vervolgens zal het bestuur in het loop van 2022 zorgvuldig de overgang naar een nieuw bestuurs- en governancemodel in praktijk brengen. Het bestuur denkt daarmee het 100e jubileumjaar van De Hollandsche Molen in te gaan met een verenigingsstructuur die aansluit bij de ambities en huidige manier van werken. Een slagvaardige directie/bestuur en een betrokken raad van Toezicht.

Een wijziging van de statuten is voorbehouden aan de ALV.

Uitgangspunten

Het bestuur heeft drie uitgangspunten gehanteerd:

- De Hollandsche Molen is en blijft een vereniging. Een vereniging waarin de leden met een gelijke stem voor elk lid de basis vormt voor het vaststellen van de agenda en het afleggen van verantwoording en waar leden betrokken zijn bij het bedenken en uitvoeren van de doelen van De Hollandsche Molen.
- Het bestuur wil zorgen dat de formele verantwoordelijkheden aansluiten bij de operationele werkelijkheid. Dat is niet alleen voor de wet belangrijk (eerdergenoemde WBTR), het is ook voor de slagvaardigheid van De Hollandsche Molen essentieel. Die verantwoordelijkheden moeten op de juiste plek liggen om de vastgestelde missie en strategie effectief en slagvaardig

te kunnen uitvoeren. Op dit moment is het bestuur formeel verantwoordelijk terwijl de directie de inhoudelijke koers uitstippelt en uitvoert. Daarmee is het huidige bestuur verantwoordelijk terwijl ze op afstand staat en is de directie onvoldoende gemandateerd om met snelheid accuraat te handelen en op de omgeving te reageren;

- Sinds vele jaren heeft vereniging De Hollandsche Molen een samengevoegde jaarrekening met de stichting FAOM. Hoewel beide organisaties een eigen bestuur hebben, is er tussen beide besturen een personele overlap. De voorzitter, penningmeester en secretaris van beide organisaties zijn gelijk. Het bestuur van stichting FAOM heeft tot een fusie met vereniging De Hollandsche Molen besloten om wat in de praktijk al het geval is, nu ook juridisch te regelen. Dit proces loopt parallel aan de wijzigingen van de governance structuur. De nieuwe statuten zijn van toepassing op de nieuwe situatie waarbij stichting FAOM is opgenomen in vereniging De Hollandsche Molen. Een besluit tot fusie is voorbehouden aan de ALV en zal dus ook aan de leden worden voorgelegd.

Voorstel

Van een Bestuursmodel met een directie naar directeur-bestuurdersmodel met een Raad van Toezicht

De belangrijkste wijziging is het bestuursmodel. Het bestuur stelt voor het huidige model met een uitvoerende directie onder verantwoordelijkheid van een bestuur, te veranderen in het model waarbij de uitvoering in handen ligt van directeur-bestuurder(s), onder toezicht van een Raad van Toezicht (RvT). Dit nieuwe directeur-bestuurder en de RvT leggen eindverantwoordelijkheid af aan de algemene ledenvergadering (ALV). De ALV blijft dus het belangrijkste orgaan van de vereniging.

In het huidige model is de verantwoording van de directie aan de ALV indirect via het huidige bestuur. De al bestaande toonaangevende rol van de directie wordt met deze wijziging expliciet erkend. Het bestuur versterkt het direct afleggen van verantwoording van de directie (in toekomst directie-bestuur) aan de vereniging middels de ALV. In de ALV geven de leden richting aan de agenda van De Hollandsche Molen en beoordelen zij de voortgang.

De RvT zorgt in het nieuwe bestuursmodel voor toezicht op de voorbereiding van voorstellen en de uitvoering, bewaakt de missie en strategie van de vereniging en draagt zorg voor zaken als werkgeverschap van de directeur-bestuurder(s). De RvT komt daarmee formeel op grotere afstand van de dagelijkse uitvoering en besluitvorming daarover te staan. Zij zal, onder andere via haar rol in de planvorming en controle, vooral strategisch, meer controlerend en bewakend opereren. Deze formele rol sluit beter aan bij de huidige gang van zaken en bij het vrijwillige en deeltijd karakter van het lidmaatschap van het huidige bestuur.

Proces van bespreking, besluitvorming en implementatie

Het voorstel tot de wijziging van statuten wordt allereerst op de Molenadviesraad van 13 april besproken en zal vervolgens op 23 april 2022 in de ALV worden toegelicht. Daarna organiseert het bestuur begin mei een avond voor leden om de voorgestelde wijzigingen te bespreken. Daarna worden twee ALV's georganiseerd (begin en eind juni 2022) om de voorgestelde wijzigingen in stemming te brengen.

De huidige statuten schrijven voor dat ten minste de helft van het aantal stemgerechtigde leden aanwezig moet zijn en ten minste twee/derde van de geldig uitgebrachte stemmen akkoord moet zijn met de wijzigingen. Aangezien er over het algemeen zo'n 100 leden aanwezig zijn op de ALV, verwacht het bestuur niet dat de helft van onze 3.500 leden zal komen. Vandaar dat een tweede ALV nodig is waarin, ongeacht het aantal aanwezige leden, ten minste de helft van de geldig uitgebrachte stemmen akkoord moet zijn.

Het heeft de voorkeur de stemming online te doen zodat alle leden betrokken kunnen worden. Met de notaris wordt besproken of dit nog mogelijk is met de huidige statuten.

Tenslotte wordt de ALV, na vaststelling van nieuwe statuten en reglementen, verzocht met een stemming het huidige bestuur integraal te benoemen als RvT voor een duur van de resterende termijn als huidig bestuurslid en onder voorbehoud van de wens tot benoeming van elk individueel lid. Tevens kiest het huidige bestuur er vanwege continuïteit van de organisatie en als voortzetting van de eerdere benoeming door bestuur en ALV, de huidig directeur te benoemen als directeur-bestuurder, tevens voorzitter.

Na besluitvorming door de ALV zullen het nieuwe bestuursmodel en de overige wijzigingen geïmplementeerd worden.

Begrippenlijst

Bestuur:	het huidige bestuur Vereniging De Hollandsche Molen
Directie-Bestuur:	het bestuur in het voorgestelde nieuwe governance-model per medio '22, tevens de directie van de werkorganisatie
RvT:	Raad van Toezicht. Een nieuw te vormen entiteit in het nieuwe governance-model per medio '22.
FAOM:	Stichting Fonds Aankoop en Onderhoud Molens